

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom v B., proti povinnému **R.**, bývajúcemu v B., **o vymoženie 33,19 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 37Er 4695/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2012 sp. zn. 20CoE 542/2010 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava II z 10. novembra 2009 č. k. 37Er 4695/2006-15, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2012 sp. zn. 20CoE 542/2010 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 10. novembra 2009 č. k. 37Er 4695/2006-15 a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená 21. júla 2006 podala súdnemu exekútorovi Bc. V. návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 33,19 € s príslušenstvom. Povinnosť zaplatiť túto sumu bola povinnému uložená rozkazom o uložení sankcie za priestupok vydaným Okresným riaditeľstvom Policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát Bratislava II z 10. mája 2004 Čp: O., ktorý nadobudol právoplatnosť 31. mája 2004 a vykonateľnosť 15. júna 2004.

Okresný súd Bratislava II (súd prvého stupňa) na podnet súdneho exekútora Mgr. V., ktorého poveril vykonaním exekúcie, uznesením z 10. marca 2009 č. k. 37Er 4695/2006-7 exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“). Zastavenie exekúcie

odôvodnil tým, že exekučný titul už nemožno vykonať, lebo 15. júna 2007 uplynula trojročná prekluzívna lehota v zmysle § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. júna 2009.

Okresný súd Bratislava II uznesením z 10. novembra 2009 č.k. 37Er 4695/2006-15 uložil oprávnenej povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi Mgr. V. trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške 47,80 € do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. O trovách exekúcie rozhodol podľa § 196 a § 200 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti S. č. 288/1995 Z.z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) na odvolanie oprávnenej uznesením z 26. januára 2012 sp. zn. 20CoE 542/2010 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd vyslovil, že v prípade, keď dôjde k zastaveniu exekúcie pre preklúziu (zánik práva), teda k neúčinnosti exekučného titulu, nemožno vyvodiť, že k preklúzii došlo zavinením povinného, pretože na plynutie zákonných lehôt nemá povinný vplyv. Otázku, z koho zavinenia došlo k zastaveniu konania, súd môže posudzovať len procesne a z procesného hľadiska zásadne platí, že k zastaveniu konania došlo zavinením oprávnenej, ktorá podala návrh na začatie konania a exekučný titul ňou predložený sa stal neúčinným. Zdôraznil, že oprávnená, ktorá podal návrh na vykonanie exekúcie až po uplynutí viac ako dvoch rokov od právoplatnosti exekučného titulu, mala možnosť ovplyvniť dĺžku trvania exekúcie, a teda od začiatku exekučného konania niesla riziko neúspechu exekúcie pre prípad uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty spojennej s jej právom na zaplatenie dlžnej sumy skôr, než dôjde k jej vymoženiu. Na druhej strane exekútor vyvíjal exekučnú činnosť a hoci táto bola v konečnom dôsledku neúspešná pre stratu účinnosti exekučného titulu, patrí mu za túto činnosť odmena, ktorú musí znášať oprávnená. Odvolací súd mal za to, že cieľom ustanovenia § 203 Exekučného poriadku je zabezpečiť právo exekútora na náhradu nevyhnutých trov exekúcie i v tých prípadoch, v ktorých možnosť uspokojenia na povinnom bola zmarená tým, že došlo k zániku práva oprávnenej ako tomu bolo v danej veci.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na podnet oprávnenej podal proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdenému uzneseniu súdu prvého stupňa mimoriadne dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutia oboch nižších súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súdy oboch stupňov vec nesprávne právne posúdili (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Vyslovil názor, že súd môže uložiť

oprávnenému uhradiť nevyhnutné trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku len v prípade, ak dôjde k zastaveniu exekúcie jeho zavinením, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. V predmetnej veci nebol ale splnený žiaden z týchto predpokladov. Mal za to, že pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Zdôraznil, že oprávnená nemohla postup súdu, resp. súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto konania, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania ovplyvniť. Procesné zavinenie oprávnenej nemožno bez ďalšieho založiť iba na jej dispozičnom úkone - podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Podotkol, že riziko neúspechu exekúcie musí znášať súdny exekútor v prípade, ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému ani oprávnenej.

Oprávnená sa stotožnila s obsahom mimoriadneho dovolania.

Povinný a súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd S. ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor S. (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané z dôvodu, že:

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale aj dôvodmi uplatnenými v mimoriadnom dovolaní. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vady konania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. (prípád nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážka veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípadne nedostatok návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným) neboli generálnym prokurátorom namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v mimoriadnom dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Ani takáto vada však dovolacím súdom v konaní zistená nebola.

Generálny prokurátor namieta, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

Podľa § 200 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie

nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zväži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný, a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie citovanej výnimky. Pod zavinením oprávnenej v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnená skutočne nemohla nijako ovplyvniť postup súdu, resp. súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor S. preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd S. aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú právnu problematiku (porovnaj napr. sp. zn. 2 MCdo 3/2013, 3 MCdo 2/2013, 4 MCdo 3/2013, 5 MCdo 20/2011, 6 MCdo 4/2013, 7 MCdo 13/2011).

Najvyšší súd S. preto uznesením zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 2, 3, 4 O.s.p.); právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí je v ďalšom konaní záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu S. pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2014

JUDr. Milan D e á k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť :
Marta Hrčková